

ուսուցաց փոփոխութեան նկատմամբ, բայց ոչ երբէք տպինկան քննութիւններէն առաջ կընէ այդ փոփոխութիւնը, որպէս զի լիսափանուին դասախոսութիւնները. ընդ նմին կզգուշանայ առանց կանխադրյն անաչառ քննութեան կամ առանց տեղական հասարակութեան հանրագրական խնդրոյ առ ինքն կամ առ Թեմական տեսուչութեան դասատուաց անձնական արժանաց կամ Թերութեանց նկատմամբ՝ ճեռնամուխ լինելու որ եւ է փոփոխութեան, հաստատ գիտնալով Թէ դասասուաց յանախակի փոփոխութիւնը մեր դպրատանց մէջ մեծ պատճառ տուած է նոցա ուսումնական մասին անբարեկարգութեանը եւ շատ անդամ փորձառու եւ աղջի մշմարիտ յառաջադիմութեան անձնուէր մանկավարժներ զո՞ն եղած են առանձնականաց, շահախնդիր օտարամոլից ոմանց աղջամաս հաճոյիցը:

Ի նկատի ունենալով այսպիսի ցաւակի երեւոյթները մեր աղջին մէջ՝ ևս Թելագրեալ ի նշմարտասիրութեանէ, կարենոր դատեցայ «Արարատայ» խմբագրութեան ուշադրութիւնը զարգնել այն տիպուր իրողութեան վերայ, որ մեր աղջային հորիզոնը ի նորումս զիսաւոր աստղի նման չարտագուշակ ու նորօրինակ մարմիններու հետաքրքրական տեսարան մի կընծայէ, եւ այս բաւական խոշոր մարմինները հանդերձ իւրեանց հետ ամբաժան եւ խնկարկու արբանեակներով՝ մեր հոգիւոր միութեան Ա. Էջմիածնի կենդրոնին կենդրանախոս զօրութիւնները կծեւացընեն, զիտակցարար առեմ Թէ անդիտակցարար իւրեանց վերայ կընդունին եւ պիտի ընդունին ներկայ եւ ապագայ ողջամիտ սերնդոց արդար մեղադրանաց քծերը, եթէ չզգաստանան եւ չզառնան ի նանապարհաց միլորաշաւիլ զիմեցման:

Մեր Թէպէտ կարող էինք մի առ մի եւ յականէ յանուանէ յիշատակել այն տարօրինակ ու ջօնիխորդանամա զիսաւորներն ու խոշոր մարմինները, մանաւանդ Արմֆերոփիլի մէջ, բայց յուսալով որ նոցա խիզճը վկայելով մեր այս համառօս խորհրդածութեան մշմարտութեանը՝ կթելադրէ նոցա եւ նմաննեաց նոցին աղջային հոգիւոր շահուց վնասովը չյօժարիլ յայսհետէ զնելու անուն, փառք եւ հեղինակութիւն, որ վաստարագոյն կնիք անարգանաց է բանիմաց հայոց համար, կըկնեմք մեր խօսքը՝ խնդրելով Խմբագրութեանէ տեղի շնորհել սմին «Արարատայ» էջերուն մէջ:

ՀԱՅԿՈՐԴԻՒՔ.

Մեք այսպիսի գիսաւորներ եւ ուրիշ բազմաթիւ արագութեական էլեկտրոնէր շատ աւելի կտեսնեմք ամեն տեղ, բայց յուղմանց ըստ կարելոյն առիթ չտալոյ համար հրավարակելէ կզգուշանամք, միանգամայն կարեւոր տեղեաց կյայտնեմք եւ կհետեւիմք պէտք եղած տնօրէնութիւնքը հետզհետէ գործադրելոյ համար:

ԱՍՏՐԱԽԱՆԻՆ.

ԽԱՀԱԴՐԵ-ՌԵԱՆ ԸՐԱԿԱԿ ԱՀԱԴՐԵՐՅ.

Հոգաբարձութիւնս Աստրախանայ Հայոց Հոգեոր Ծխական երկուց սեռից Պալոցաց առաքելով ընդ սմին զհամառօս հաշուեցուցակ մնից և ծախոց գումարաց վասն 1876 ամի անցելոյ՝ Խոնարհարար խնդրէ տղագրութեամբ յէջս Արարատ ամնազրոյ հրատարակել յլնդհանուր տեղեկութիւն համազգեց:

Հոգաբարձուք Յովաէլի Ա. Քահանաց Բունիաթեանց.

Գ. Սողոմոնեանց.

Ա. Բուրջալեանց.

Ա. Պոպօվեանց.

Գ. Կիսայեանց.

Հ. 4.

Է 24 Յ-Ն-Հ-Ր 1877 մ.

ՅԱԿՈՐԴԻՒՔ.

ԱՀԱՎԱԿ ՀԱՇԻՄ:

ՀԱՅԱ-ԵՍԻ-ԴԱՎ.

ՄՆԱցորդք ի 1875 ամէ	Ա. Կ.
Բանկային և սերի բիկեթք գումարաւ	3215
Պատրաստական դրամք	57 77

3272 — 77

Մ-Դ-Դ- է 1876 մ.

Ի գանձանակաց շըջեցելոց յեկեղեցիս Աստրախանայ	216 54
---	--------

Ի տոկոսեաց զրամագիխոց եկեղեցեաց սրբոց Աստուածամօք և ուրբացն Պետրոսի և Պողոսի	1622		Ի տարեկան ռոճիկ բոլոր պահապահ	347	20		
Տուբը ուսման երկուց սեռից աշակերտաց	103	40	Ի վարձ կաղմարարաց զրեանց	131	3:		
Նուիրադրամք երկնեռ Պաշտպան Անդամոց	210		Ի տարեկան ռոճիկ ժամագործի	28			
Տոկոսագրամք զրամագիխոց Ծխական երկնեռ Պարոցաց	225	8	Ի զին դասառական զրեանց	26	45		
Ի վարձուց դպրոցապատէան տան	24		Վասն ապահովելոյ ի Հրկիզութենէ զառուն գպրոցի Օրիորդաց	63	40		
Նուէքը Աստրախանցի Պին. Ստեփանոսի Ֆանումեանց, բանկային զրամատոմանակաւ	200	բուրլի և զրամալք 97 բուրլի 48 կոկ	297	48	Ի զին Վասն եղամիացի	248	69
Վտակաւենդ գումար Աստրախանցի Հանգուցեալ Կարապետի Գոլըստեանց բանկային Հինգ տոկոսաբեր զրամատոմանակաւ	500		Տոկոսիք հանեալ ի ունկաց ուսուցչաց	28	52		
Նուիրադրամք բարեպաշտ անձանց	96		Ի զին Ենիմաց վասն արհեստի ձեռագործութեան	77	50		
Ի ներկայացմանէ թատերաց	525	55	Ի նորոգութիւն գպրատանց և Հայաց				
Որոշեալ զրամք ի գումարաց աղքատաց Աստրախանց և յարդեանց կրպակաց Թովմայի Դաւթեանց վասն կիսոյ 1875 և վասն ամբողջ 1876 ամայ	1100		Գումար տարեկան ծախուց	4507	71		
Դրամք վաճառեալ դասառական մատենից	40	57	Գումար մնացօրդաց առ 1877 ամին	4364	38		
Տոկոսագրամք Սեմինարիական զրամատոմանակաց	560						
Տարեկան կապալազրամք դպրոցապատէան գատարկ գետնոյ նուիրլոյ ի Հանգուցեալ Առդանեանցի վասն 1876 ամի	50		Ընդհանուր գումար	8872	9		
Տոկոսիք Հանեալ ի ռոճիկաց ուսուցչաց	28	52	Ըստ այսից առ մէկն Յունվարի 1877 ամի մնան՝ զրամատոմանէք թագաւորական և քաղաքային Հաստրակական զրամատանց զումարաւ 3400 բուրլի, երկու զրամատոմանէք առաջին և երկրորդ փոխառութեան 315 բուրլի, չորս հատ սերի բիլեթք 200 բուրլի և պատրաստական զրամք 449 բուրլի, 38 կոկ. — ընդ ամեն 4364 բուրլի 38 կոկ.				
Տարեկան մուտք 5599 թ 32 4.							
Ընդհանուր գումար	8872	9					
Ծառական մուտք 1876 ամի							
Ի տարեկան ռոճիկ ուսուցչաց վերակայուցից և վերակացուցից	3265	88					